

Стефанъ, мой връстникъ, и Тинка, малко по-голѣма — всички бѣха премѣнени като на Великденъ.

— Кѫде сѫ другитѣ монастирджии? — запита баща ми.

— Едни сѫ предъ насъ, други следъ насъ. Надъ града всички ще се видимъ по нагорния путь, — отвѣрна Чорбаджи Нико.

— Добре решихме и наредихме, рече тате: — нека се помолимъ на Свети Ивана да ни запази отъ зли турци и да подкрепи братята руси.

— Ще се помолимъ, Коле, ще се помолимъ, — дружно добавиха Нико и съпругата му.

Дзъ ги погледнахъ. Сѣнка бѣше заседнала на лицата имъ.

Нѣкога, преди да ни огрѣе свобододата, Рилския монастиръ бѣше най-надеждното прибѣжище за всички бѣлгари не само отъ близката околностъ, но и отъ най-отдалеченитѣ краища на отечеството ни. Всѣки голѣмъ празникъ привличаше хиляди поклонници. Тука търсѣха лѣкъ благочестивитѣ за парализирани, сакати, охтичави, за малоумни, луди, за преуморени и отпаднали отъ скрѣбъ, за отчаяни, за ония, на които бѣше направено магия, за всички, всички видове болни. Тука бездетни жени изпросваха отъ Св. Ивана деца, разлюбени съпруги се молѣха отново да ги обикнатъ тѣхните мжже. До Св. Ивана прибѣгваха и девици, когато силно желаеха да постигнатъ нѣкоя мечта. Сега освободителната война бѣше почната. Най-събуденитѣ бѣлгари въ Брѣстово тайно се нагласиха да отидатъ на монастиръ и да се помолятъ, макаръ да не ги бѣше подсетилъ нѣкой голѣмъ празникъ. Свети Иванъ е силенъ и много милостивъ, та да помогне часъ по-скоро освобождението да стане.

— Ако не успѣятъ руситѣ, не дай Боже! Не ще има вече животъ, както сѫ се наежили турцитѣ, — отрони тате.

— Какво друго може да ни чака въ лошъ случай, ако не сѫдбата на батачани, — каза Чорбаджи Нико и въздъхна дѣлбоко. Никовица го погледна сплашена. Следъ мигъ тя сведе очи, та обгѣрна съ уплашенъ погледъ децата си.